EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 10.6.2016
COM(2016) 395 final

ANNEX 1

PRILOGA

k

predlogu sklepa Sveta

o sklenitvi sporazuma, sprejetega na 21. zasedanju Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije

Pariški sporazum

Pariški sporazum

Pogodbenice tega sporazuma,

ki so pogodbenice Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (v nadaljnjem besedilu: Konvencija),

skladno z Durbansko platformo za okrepljene ukrepe, ki je bila sprejeta na podlagi sklepa 1/CP.17 na sedemnajstem zasedanju Konference pogodbenic Konvencije,

za uresničitev cilja Konvencije in delujoč skladno z njenimi načeli, vključno z načelom pravičnosti ter skupnih, vendar različnih odgovornosti in individualnih zmožnosti, v luči različnih nacionalnih posebnosti,

priznavajoč potrebo po učinkovitem in postopnem odzivu na resno nevarnost spremembe podnebja, ki temelji na najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanjih,

priznavajoč tudi posebne potrebe in posebne okoliščine pogodbenic v razvoju, zlasti tistih, ki so posebej izpostavljene škodljivim učinkom spremembe podnebja, kakor določa Konvencija,

v celoti upoštevajoč posebne potrebe in posebne razmere v najmanj razvitih državah v smislu financiranja in prenosa tehnologije,

priznavajoč, da so lahko pogodbenice izpostavljene škodljivim učinkom ne le spremembe podnebja, temveč tudi ukrepov, ki se izvajajo v okviru odziva nanjo,

poudarjajoč nerazdružljivost boja proti spremembi podnebja (z njim povezanih ukrepov, odzivov in učinkov), pravičnega dostopa do trajnostnega razvoja in izkoreninjenja revščine,

priznavajoč temeljno prednostno nalogo, da je treba prehransko varnost in odpravljanje lakote ter posebej ranljive vidike sistemov pridelave hrane obvarovati pred škodljivimi učinki spremembe podnebja,

upoštevajoč zahteve po pravični tranziciji delovne sile ter ustvarjanju dostojnih možnosti za delo in kakovostnih delovnih mest skladno z razvojnimi prednostnimi nalogami, kakor so jih opredelile posamezne države,

zavedajoč se, da je sprememba podnebja skupna skrb človeštva, bi morale pogodbenice pri ukrepanju v boju proti njej spoštovati, spodbujati in izpolnjevati svoje obveznosti s področja človekovih pravic, pravice do zdravja, pravic domorodnih ljudstev, lokalnih skupnosti, migrantov, otrok, oseb s posebnimi potrebami in ljudi, ki živijo v težkih razmerah, pravice do razvoja ter enakosti spolov, krepitve vloge in položaja žensk in medgeneracijske pravičnosti,

priznavajoč pomen ohranjanja in izboljšanja ponorov in zbiralnikov toplogrednih plinov, omenjenih v Konvenciji,

zavedajoč se pomena zagotavljanja celovitosti vseh ekosistemov, vključno z oceani, in varstva biotske raznovrstnosti, kar nekatere kulture razumejo kot Mater Zemljo, ter zavedajoč se pomena, ki ga nekateri pripisujejo konceptu „podnebne pravičnosti“, pri ukrepanju v boju proti spremembi podnebja,

potrjujoč pomen izobraževanja, usposabljanja, ozaveščenosti javnosti, udeležbe javnosti, javnega dostopa do informacij in sodelovanja na vseh ravneh v zvezi z zadevami, ki jih obravnava ta sporazum,

priznavajoč pomen delovanja vseh ravni oblasti in različnih akterjev, skladno z nacionalno zakonodajo posameznih pogodbenic, v boju proti spremembi podnebja,

priznavajoč tudi, da imajo trajnostni življenjski slogi ter vzorci proizvodnje in potrošnje, pri čemer so vodilne razvite pogodbenice, pomembno vlogo v boju proti spremembi podnebja,

se dogovorijo o naslednjem:

1. člen

Za potrebe tega sporazuma se uporabljajo definicije iz 1. člena Konvencije. Poleg tega:

(a) „Konvencija“ pomeni Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja, sprejeto v New Yorku, 9. maja 1992;

(b) „Konferenca pogodbenic“ pomeni Konferenco pogodbenic Konvencije;

(c) „pogodbenica“ pomeni pogodbenico tega sporazuma.

2. člen

1. Cilj tega sporazuma, s katerim naj bi se izboljšalo izvajanje Konvencije, vključno z uresničevanjem njenega cilja, je okrepiti globalni odziv na nevarnost, ki grozi zaradi spremembe podnebja, in sicer v kontekstu trajnostnega razvoja in prizadevanj za odpravo revščine, med drugim tudi tako, da:

(a) se dvig povprečne globalne temperature ohrani znatno pod 2 °C v primerjavi s predindustrijskim obdobjem in da se nadaljuje s prizadevanji, da se dvig temperature omeji na 1,5 °C v primerjavi s predindustrijskim obdobjem, zavedajoč se, da bi se tako znatno zmanjšali tveganja in učinki spremembe podnebja;

(b) se poveča sposobnost prilagajanja škodljivim učinkom spremembe podnebja, okrepi odpornost proti spremembi podnebja in spodbuja razvoj, usmerjen v družbo z nizkimi emisijami toplogrednih plinov, in sicer na način, da to ne bo ogrozilo pridelave hrane; ter

(c) se finančne tokove uskladi z razvojnimi usmeritvami, ki vodijo v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in v večjo odpornost družbe proti spremembi podnebja.

2. Ta sporazum se bo izvajal v duhu pravičnosti in ob upoštevanju načela skupnih, vendar različnih odgovornosti in individualnih zmožnosti, v luči različnih nacionalnih posebnosti.

3. člen

Pri izpolnjevanju obveznosti, povezanih z nacionalno določenimi prispevki h globalnemu odzivu na spremembo podnebja, si bodo vse pogodbenice prizadevale za uresničitev smelo zastavljenih ciljev in bodo sporočile ta prizadevanja, kot je opredeljeno v 4., 7., 9., 10., 11. in 13. členu, namenjena uresničevanju cilja tega sporazuma, kot je določen v 2. členu. Prizadevanja vseh pogodbenic se bodo skozi čas krepila, pri čemer bodo upoštevane potrebe po podpori pogodbenicam v razvoju za uspešno izvajanje tega sporazuma.

4. člen

1. Da bi bil dosežen dolgoročni cilj omejitve dviga temperature, opredeljen v 2. členu, nameravajo pogodbenice čim prej začeti zmanjševati globalno raven emisij toplogrednih plinov, pri čemer se zavedajo, da bodo pogodbenice v razvoju potrebovale več časa za začetek zmanjševanja in da si bodo potem prizadevale za naglo zmanjšanje teh emisij skladno z najboljšimi razpoložljivimi znanstvenimi dognanji, da bi bilo v drugi polovici tega stoletja doseženo ravnovesje med emisijami toplogrednih plinov iz antropogenih virov in njihovim odstranjevanjem v ponorih, in sicer na osnovi pravičnosti ter v kontekstu trajnostnega razvoja in prizadevanj za izkoreninjenje revščine.

2. Vsaka pogodbenica bo pripravila in sporočila podatke glede zaporednih nacionalno določenih prispevkov, ki jih namerava doseči. Pogodbenice bodo nadaljevale z domačimi ukrepi za blaženje spremembe podnebja z namenom, da dosežejo cilje teh prispevkov.

3. Vsak naslednji nacionalno določeni prispevek pogodbenice bo predstavljal napredek v primerjavi s trenutnim; odražal bo najvišjo možno ambicijo, ki jo lahko posamezna država doseže in ki odraža njene skupne, vendar različne odgovornosti in individualne zmožnosti, v luči različnih nacionalnih posebnosti.

4. Razvite pogodbenice bi morale še naprej imeti vodilno vlogo pri sledenju ciljem absolutnega zmanjšanja emisij, ki zajemajo celotno gospodarstvo. Pogodbenice v razvoju bi morale še naprej krepiti svoja prizadevanja za blaženje spremembe podnebja; poleg tega bi jih bilo treba tudi spodbujati, da sčasoma preidejo k ciljem zmanjševanja ali omejevanja emisij, ki zajemajo celotno gospodarstvo, v luči različnih nacionalnih posebnosti.

5. Pogodbenicam v razvoju bo zagotovljena podpora pri izvajanju tega člena skladno z 9., 10. in 11. členom, zavedajoč se, da bo okrepljena pomoč pogodbenicam v razvoju omogočila zastavljanje višjih ciljev za njihovo ukrepanje.

6. Najmanj razvite države in male otoške države v razvoju lahko pripravijo in sporočijo strategije, načrte in dejavnosti za razvoj, usmerjen v družbo z nizkimi emisijami toplogrednih plinov, ki odražajo njihove posebne okoliščine.

7. Dodatne koristi, ki jih prinaša omejevanje emisij ter so posledica prilagoditvenih dejavnosti in/ali načrtov pogodbenic za diverzifikacijo gospodarstva, lahko prispevajo k rezultatom blaženja iz tega člena.

8. Pri sporočanju obsega svojih nacionalno določenih prispevkov bodo vse pogodbenice posredovale informacije, potrebne za jasnost, preglednost in razumljivost, skladno s sklepom 1/CP.21 in vsemi ustreznimi sklepi Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

9. Vsaka pogodbenica bo sporočila obseg nacionalno določenega prispevka vsakih pet let, skladno s sklepom 1/CP.21 in vsemi ustreznimi sklepi Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, in bo obveščena o rezultatih pregleda globalnega stanja, kot je navedeno v 14. členu.

10. Na prvem zasedanju Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, se bo razpravljalo o skupnih časovnih okvirih za nacionalno določene prispevke.

11. Pogodbenica lahko kadar koli spremeni svoj trenutni nacionalno določeni prispevek, da bi povišala svoje zastavljene cilje, skladno z usmeritvami, sprejetimi na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

12. Nacionalno določeni prispevki pogodbenic bodo evidentirani v javnem registru, ki ga vodi sekretariat.

13. Pogodbenice bodo obračunavale izpolnjevanje svojih obveznosti, povezanih z nacionalno določenimi prispevki. Pri obračunavanju antropogenih emisij in njihovega odstranjevanja, ki ustrezajo njihovim nacionalno določenim prispevkom, bodo pogodbenice skrbele za okoljsko celovitost, preglednost, točnost, popolnost, primerljivost in doslednost ter se izogibale dvojnemu štetju skladno z usmeritvami, sprejetimi na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

14. V kontekstu svojih nacionalno določenih prispevkov bodo pogodbenice pri opredeljevanju in izvajanju blažitvenih ukrepov v zvezi z antropogenimi emisijami in njihovim odstranjevanjem po potrebi upoštevale obstoječe metode in usmeritve Konvencije v skladu z določili iz 13. odstavka tega člena.

15. Pri izvajanju tega sporazuma bodo pogodbenice upoštevale pomisleke pogodbenic, katerih gospodarstva bodo blažitveni ukrepi najbolj prizadeli, zlasti pogodbenic v razvoju.

16. Pogodbenice, vključno z regionalnimi organizacijami za gospodarsko povezovanje in njihovimi državami članicami, ki so sklenile sporazum o skupnem delovanju skladno z 2. odstavkom tega člena, bodo pri poročanju o svojih nacionalno določenih prispevkih obvestile sekretariat o določilih tega sporazuma, vključno s količino emisij, dodeljeno vsaki od pogodbenic za ustrezno časovno obdobje. Sekretariat bo pogodbenice in podpisnice Konvencije seznanil z določili tega sporazuma.

17. Vsaka podpisnica takšnega sporazuma bo odgovorna za svojo količino emisij, kot je določeno v sporazumu, omenjenem v 16. odstavku tega člena, skladno s 13. in 14. odstavkom tega člena ter 13. in 15. členom.

18. Če pogodbenice delujejo v okviru in skupaj z regionalno organizacijo za gospodarsko povezovanje, ki je tudi sama pogodbenica tega sporazuma, je vsaka od držav članic te regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje posamično in skupaj s to organizacijo v skladu s 13. in 14. odstavkom tega člena ter 13. in 15. členom odgovorna za svojo količino emisij, kot je določeno v sporazumu, ki je bil skladno s 16. odstavkom tega člena sporočen sekretariatu.

19. Vse pogodbenice bi si morale prizadevati za oblikovanje in sporočanje dolgoročnih strategij razvoja, usmerjenega v družbo z nizkimi emisijami toplogrednih plinov, ob zavedanju, da 2. člen opredeljuje njihove skupne, vendar različne odgovornosti in zmožnosti, v luči različnih nacionalnih posebnosti.

5. člen

1. Pogodbenice bi morale ohranjati in po potrebi izboljševati svoje ponore in zbiralnike toplogrednih plinov, vključno z gozdovi, kot je navedeno v točki (d) 1. odstavka 4. člena Konvencije.

2. Pogodbenice se spodbuja, tudi prek plačil na osnovi rezultatov, da s svojimi ukrepi izvajajo in podpirajo obstoječi okvir, opredeljen v usmeritvah in sklepih, sprejetih že v okviru Konvencije, ki ureja: pristope politik in pozitivne spodbude za dejavnosti, povezane z zmanjševanjem emisij, ki jih povzročata krčenje in degradacija gozdov, ter vlogo ohranjanja in trajnostnega upravljanja gozdov ter povečevanja gozdnih zalog ogljika v državah v razvoju; in alternativne pristope politik, denimo pristope skupnega blaženja in prilagajanja za celovito in trajnostno upravljanje gozdov ob ponovni potrditvi pomena spodbud, ki se jih po potrebi namenja za neogljične koristi, povezane s tovrstnimi pristopi.

6. člen

1. Pogodbenice priznavajo, da so se nekatere pogodbenice prostovoljno odločile dopustiti možnost postavitve ciljev, ki presegajo njihove nacionalno določene prispevke, da lahko okrepijo svoje blažitvene in prilagoditvene ukrepe ter spodbujajo trajnostni razvoj in okoljsko celovitost.

2. Pogodbenice bodo v okviru prostovoljnega sodelovanja – pri katerem prihaja do mednarodnega prenosa rezultatov blaženja, da bi bile lahko izpolnjene obveznosti, povezane z nacionalno določenimi prispevki – spodbujale trajnostni razvoj in zagotavljale okoljsko celovitost in preglednost, vključno z upravljanjem, uporabljale pa bodo tudi zanesljiv sistem obračunavanja, da bo med drugim zagotovljeno izogibanje dvojnemu štetju, in sicer skladno z usmeritvami, sprejetimi na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

3. Mednarodni prenos rezultatov blaženja, namenjen izpolnjevanju obveznosti, povezanih z nacionalno določenimi prispevki po tem sporazumu, je prostovoljen in ga odobrijo sodelujoče pogodbenice.

4. Mehanizem za prispevek k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in podporo trajnostnemu razvoju se vzpostavi skladno s pooblastilom in usmeritvami Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, in ga bodo pogodbenice lahko uporabljale na prostovoljni osnovi. Nadziralo ga bo telo, ki ga bo imenovala Konferenca pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, njegov cilj pa bo:

(a) spodbujati omejevanje emisij toplogrednih plinov ob hkratni krepitvi trajnostnega razvoja;

(b) finančno spodbujati in omogočati udeležbo pri omejevanju emisij toplogrednih plinov prek javnih in zasebnih subjektov, ki jih potrdi pogodbenica;

(c) prispevati k zmanjšanju emisij v pogodbenici gostiteljici, ki bo imela koristi od blažitvenih ukrepov, katerih posledica bo zmanjšanje emisij, ki jih lahko uporabi tudi druga pogodbenica, da izpolni svoje obveznosti, povezane z nacionalno določenim prispevkom; ter

(d) prispevati k zmanjšanju skupnih svetovnih emisij.

5. Zmanjšanje emisij, ki je posledica mehanizma, navedenega v 4. odstavku tega člena, ne bo uporabljeno za prikaz izpolnjevanja obveznosti, povezanih z nacionalno določenim prispevkom pogodbenice gostiteljice, če jih uporabi druga pogodbenica, da prikaže svoje izpolnjevanje obveznosti, povezanih z nacionalno določenim prispevkom.

6. Konferenca pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, bo zagotovila, da se delež prihodkov od dejavnosti v okviru mehanizma iz 4. odstavka tega člena uporabi za pokritje upravnih stroškov in za pomoč pogodbenicam v razvoju, ki so posebej izpostavljene škodljivim učinkom spremembe podnebja, da bodo lahko pokrivale stroške svojega prilagajanja.

7. Pravila, načini in postopki za mehanizme iz 4. odstavka tega člena bodo določeni na prvem zasedanju Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

8. Pogodbenice se zavedajo pomena celovitih in uravnoteženih netržnih pristopov, ki so jim na voljo, da z njihovo pomočjo koordinirano in učinkovito izpolnjujejo obveznosti, povezane z njihovimi nacionalno določenimi prispevki (med drugim sem spadajo blaženje, prilagajanje, financiranje, prenos tehnologij in graditev lastnih zmogljivosti, kjer je to ustrezno) v kontekstu trajnostnega razvoja in odpravljanja revščine. Cilj teh pristopov je:

(a) spodbujati prizadevanja za blaženje in prilagajanje;

(b) krepiti udeležbo javnega in zasebnega sektorja pri izpolnjevanju obveznosti, povezanih z nacionalno določenimi prispevki; ter

(c) omogočiti usklajevanje med različnimi instrumenti in ustreznimi institucionalnimi dogovori.

9. Okvir za netržne pristope k doseganju trajnostnega razvoja je tu opredeljen z namenom spodbujanja netržnih pristopov iz 8. odstavka tega člena.

7. člen

1. Pogodbenice ugotavljajo, da imajo skupen globalni prilagoditveni cilj, ki zajema izboljšanje sposobnosti prilagajanja, krepitev odpornosti in zmanjšanje občutljivosti na spremembo podnebja, s čimer

naj bi prispevale k trajnostnemu razvoju in zagotovile ustrezen prilagoditveni odziv, da se omeji dvig temperature iz 2. člena.

2. Pogodbenice se zavedajo, da je prilagajanje globalen izziv, pred katerega so postavljeni vsi na lokalni, regionalni, nacionalni, makroregionalni in globalni ravni, ter da je ključen element (ki k njemu tudi prispeva) dolgoročnega globalnega odziva na spremembo podnebja, namenjenega zavarovanju ljudi, virov preživetja in ekosistemov, ob upoštevanju nujnih in takojšnjih potreb tistih pogodbenic v razvoju, ki so posebej izpostavljene škodljivim učinkom spremembe podnebja.

3. Prilagoditvena prizadevanja pogodbenic v razvoju bodo priznana skladno z načini, sprejetimi na prvem zasedanju Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

4. Pogodbenice ugotavljajo, da je trenutna potreba po prilagajanju precejšnja in da lahko z intenzivnejšim omejevanjem emisij zmanjšajo potrebo po dodatnem prilagajanju ter da so lahko večje potrebe po prilagajanju povezane z večjimi stroški prilagajanja.

5. Pogodbenice potrjujejo, da bi morale biti dejavnosti, usmerjene v prilagajanje, vodene po posameznih državah, da bi moralo biti pri njihovem izvajanju upoštevano načelo enakosti spolov, da bi morale omogočati široko udeležbo in biti povsem pregledne, da bi morale biti pri njihovem izvajanju upoštevane ranljive skupine, skupnosti in ekosistemi ter da bi morale temeljiti (in biti skladno z njimi tudi vodene) na najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanjih in, če je to primerno, tradicionalnem znanju, znanju domorodnih ljudstev in lokalnih sistemih znanja, vse to z namenom vključiti prilagajanje v ustrezne družbenogospodarske in okoljske politike ter ukrepe, kadar je to primerno.

6. Pogodbenice priznavajo pomen podpore prilagoditvenim prizadevanjem in s tem povezanega mednarodnega sodelovanja ter pomen upoštevanja potreb pogodbenic v razvoju, zlasti tistih, ki so posebej izpostavljene škodljivim učinkom spremembe podnebja.

7. Pogodbenice bi morale okrepiti sodelovanje pri izboljšanju ukrepov na področju prilagajanja, ob upoštevanju Sporazuma iz Cancuna o prilagoditvenem okviru, med drugim glede:

(a) izmenjave informacij, dobrih praks, izkušenj in spoznanj, ki se med drugim nanašajo na znanost, načrtovanje, politiko in izvajanje v zvezi s prilagoditvenimi ukrepi;

(b) krepitve institucionalnih dogovorov, med drugim tistih v okviru Konvencije, ki so namenjeni izvajanju tega sporazuma, za podporo združevanju ustreznih informacij in znanja ter nudenja tehnične podpore in usmeritev pogodbenicam;

(c) krepitve znanstvenega znanja o podnebju, vključno z raziskavami, sistematičnim opazovanjem podnebnih sistemov in sistemov zgodnjega opozarjanja, da bodo informacije na voljo službam, ki se ukvarjajo s podnebjem, ter v pomoč nosilcem odločanja pri sprejemanju odločitev;

(d) pomoči pogodbenicam v razvoju pri opredeljevanju učinkovitih s prilagajanjem povezanih praks, potreb in prednostnih nalog, podpore, ki jo prejemajo in namenjajo za prilagajanje, ter izzivov in vrzeli, in sicer na način, da se spodbuja dobra praksa; ter

(e) izboljševanja učinkovitosti in trajnosti prilagoditvenih ukrepov.

8. Zaželeno je, da specializirane organizacije in agencije Združenih narodov podprejo prizadevanja pogodbenic pri izvajanju ukrepov iz 7. odstavka tega člena, ob upoštevanju določil iz 5. odstavka tega člena.

9. Vsaka pogodbenica ustrezno izvaja postopke načrtovanja prilagajanja in ukrepe, vključno s pripravo ali izboljševanjem ustreznih načrtov, politik in/ali prispevkov, ki lahko vključujejo:

(a) izvajanje prilagoditvenih ukrepov, obvez in/ali prizadevanj;

(b) proces oblikovanja in izvedbe nacionalnih načrtov prilagajanja;

(c) oceno izpostavljenosti spremembi podnebja in njenih učinkov, s ciljem opredeliti ukrepe po posameznih državah in pomenu, ob upoštevanju ranljivih ljudi, krajev in ekosistemov;

(d) spremljanje, vrednotenje in učenje iz načrtov, politik, programov in ukrepov; ter

(e) krepitev odpornosti družbeno-gospodarskih in ekoloških sistemov, med drugim z diverzifikacijo gospodarstva in trajnostnim upravljanjem naravnih virov.

10. Vsaka pogodbenica bi morala, kadar bi bilo to potrebno, občasno predložiti in dopolniti svoje poročilo o poteku prilagajanja, ki lahko vključuje njene prednostne naloge, potrebe glede izvajanja in podpore, načrte in ukrepe, ne da bi s tem dodatno obremenila pogodbenice v razvoju.

11. Poročilo o poteku prilagajanja iz 10. odstavka tega člena se, skladno s potrebami, občasno predloži in dopolni v okviru ali skupaj z drugimi poročili ali dokumenti, kot je denimo nacionalni načrt prilagajanja, nacionalno določeni prispevek iz 2. odstavka 4. člena in/ali nacionalno poročilo.

12. Poročilo o poteku prilagajanja iz 10. odstavka tega člena se evidentira v javnem registru, ki ga vodi sekretariat.

13. Pogodbenicam v razvoju je skladno z določili 9., 10. in 11. člena zagotovljena stalna in okrepljena mednarodna podpora za izvedbo dejavnosti iz 7., 9., 10. in 11. odstavka tega člena.

14. Pregled globalnega stanja iz 14. člena med drugim:

(a) priznava prizadevanja pogodbenic v razvoju za prilagajanje na spremembo podnebja,

(b) izboljšuje izvedbo prilagoditvenih ukrepov ob upoštevanju poročil o poteku prilagajanja iz 10. odstavka tega člena;

(c) preverja ustreznost in uspešnost prilagajanja in podpore, namenjene prilagajanju; ter

(d) preverja skupni napredek pri doseganju globalnega cilja za prilagajanje, ki je naveden v 1. odstavku tega člena.

8. člen

1. Pogodbenice se zavedajo pomena preprečevanja, zmanjševanja in odpravljanja izgube ali škode, povezane s škodljivimi učinki spremembe podnebja, vključno z ekstremnimi vremenskimi pojavi in postopnimi naravnimi procesi, ter vloge trajnostnega razvoja pri zmanjševanju tveganja nastanka izgube in škode.

2. Delovanje Varšavskega mednarodnega mehanizma za reševanje vprašanj izgube in škode, povzročene zaradi spremembe podnebja, je v pristojnosti Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, ter ga je mogoče dopolnjevati in krepiti skladno z odločitvami in usmeritvami, sprejetimi na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

3. Pogodbenice bi morale z medsebojnim sodelovanjem in spodbujanjem ustrezno okrepiti svoje razumevanje, ukrepe in podporo, ko gre za izgubo in škodo, povezano s škodljivimi učinki spremembe podnebja, med drugim tudi prek varšavskega mednarodnega mehanizma.

4. Področja sodelovanja in olajševanja delovanja pri krepitvi razumevanja, ukrepov in podpore lahko vključujejo:

(a) sisteme zgodnjega opozarjanja,

(b) pripravljenost na izredne razmere,

(c) postopne naravne procese,

(d) dogodke, ki lahko povzročijo nepovratno in trajno izgubo ali škodo,

(e) celovito presojanje in upravljanje tveganja,

(f) programe za zavarovanje tveganja, razpršitev podnebnih tveganj in druge rešitve, povezane z zavarovanjem,

(g) negospodarsko izgubo ter

(h) odpornost skupnosti, virov preživetja in ekosistemov.

5. Varšavski mednarodni mehanizem deluje usklajeno z obstoječimi telesi in strokovnimi skupinami v okviru Sporazuma ter z ustreznimi organizacijami in strokovnimi skupinami zunaj Sporazuma.

9. člen

1. Razvite pogodbenice zagotavljajo finančne vire za pomoč pogodbenicam v razvoju v zvezi z blaženjem in prilagajanjem pri nadaljevanju izpolnjevanja njihovih obstoječih obveznosti iz Konvencije.

2. Zaželeno je, da druge pogodbenice prostovoljno zagotovijo ali še naprej zagotavljajo tovrstno podporo.

3. V okviru svetovnega prizadevanja bi morale razvite pogodbenice še naprej ohranjati vodilno vlogo pri pridobivanju finančnih sredstev za boj proti spremembi podnebja iz različnih virov in instrumentov ter po različnih kanalih, ob zavedanju pomembne vloge javnih sredstev, in sicer na različne načine, vključno s podpiranjem strategij posameznih držav ter ob upoštevanju potreb in prednostnih nalog pogodbenic v razvoju. Takšna mobilizacija finančnih sredstev za boj proti spremembi podnebja bi morala odražati nenehni napredek v primerjavi s prejšnjimi prizadevanji.

4. Cilj zagotavljanja večjega obsega finančnih sredstev bi moral biti doseganje ravnovesja med prilagajanjem in blaženjem, ob upoštevanju strategij posameznih držav ter prednostnih nalog in potreb pogodbenic v razvoju, zlasti tistih, ki so posebej izpostavljene škodljivim učinkom spremembe podnebja in katerih zmožnosti so izraziteje omejene, kakršne so denimo najmanj razvite ali male otoške države v razvoju, ob upoštevanju potrebe po javnih in nepovratnih sredstvih, namenjenih prilagajanju.

5. Razvite pogodbenice vsaki dve leti predložijo okvirne kvantitativne in kvalitativne podatke, ki se nanašajo na 1. in 3. odstavek tega člena, kot je ustrezno, vključno (če so ti podatki na voljo) s predvidenim obsegom javnih finančnih sredstev, ki bodo zagotovljena pogodbenicam v razvoju. Zaželeno je, da druge pogodbenice, ki zagotavljajo sredstva, take podatke prostovoljno posredujejo vsaki dve leti.

6. Pregled globalnega stanja iz 14. člena upošteva ustrezne podatke o prizadevanjih, povezanih s financiranjem boja proti spremembi podnebja, ki jih predložijo razvite pogodbenice in/ali telesa tega sporazuma.

7. Razvite pogodbenice vsako leto posredujejo pregledne in dosledne podatke o podpori pogodbenicam v razvoju, ki jo zagotavljajo in pridobivajo prek javnih intervencij, skladno z načini, postopki in smernicami, ki bodo sprejete na

prvem zasedanju Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, kakor je določeno v 13. odstavku 13. člena. Zaželeno je, da enako ravnajo tudi druge pogodbenice.

8. Finančni mehanizem Konvencije, vključno z njegovimi operativnimi subjekti, opravlja tudi vlogo finančnega mehanizma tega sporazuma.

9. Institucije, ki delujejo za potrebe tega sporazuma, vključno z operativnimi subjekti finančnega mehanizma Konvencije, se trudijo zagotavljati učinkovit dostop do finančnih virov prek poenostavljenih odobritvenih postopkov in podporo izboljšani pripravljenosti pogodbenic v razvoju, zlasti najmanj razvitih držav in malih otoških držav v razvoju, v kontekstu njihovih nacionalnih podnebnih strategij in načrtov.

10. člen

1. Pogodbenice imajo skupno dolgoročno vizijo, v okviru katere je poudarjen pomen razvoja in izmenjave tehnologij za krepitev odpornosti proti spremembi podnebja in za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.

2. Pogodbenice, ki se zavedajo pomena tehnologije za izvajanje dejavnosti blaženja in prilaganja na spremembo podnebja iz tega sporazuma ter ki priznavajo prizadevanja za uporabo in širjenje obstoječe tehnologije, bodo okrepile skupno delovanje na področju razvoja in izmenjave tehnologij.

3. Tehnološki mehanizem, vzpostavljen v okviru Konvencije, bo služil tudi potrebam tega sporazuma.

4. Vzpostavi se tehnološki okvir za zagotovitev krovnega usmerjanja delovanja tehnološkega mehanizma pri spodbujanju in lajšanju okrepljenih ukrepov na področju razvoja in prenosa tehnologij za podporo izvajanju tega sporazuma pri uresničevanju dolgoročne vizije, predstavljene v 1. odstavku tega člena.

5. Pospeševanje, spodbujanje in omogočanje inovacij je ključnega pomena za učinkovit, dolgoročen globalni odziv na spremembo podnebja ter za gospodarsko rast in trajnostni razvoj. Tovrstno prizadevanje bo ustrezno podprto, med drugim tudi s tehnološkim mehanizmom in finančnim mehanizmom Konvencije, ki bo zagotovil finančna sredstva za sodelovanje pri raziskavah in razvoju ter lajšanju dostopa pogodbenic v razvoju do tehnologije, zlasti v zgodnjih fazah tehnološkega cikla.

6. Pogodbenicam v razvoju bo zagotovljena podpora, tudi finančna, za izvajanje dejavnosti iz tega člena, vključno s krepitvijo skupnega delovanja na področju razvoja in prenosa tehnologij v različnih fazah tehnološkega cikla, s ciljem doseganja ravnovesja med podporo blaženju in prilagajanju. Pregled globalnega stanja iz 14. člena upošteva razpoložljive informacije o prizadevanjih, povezanih s podporo pogodbenicam pri razvoju in prenosu tehnologije.

11. člen

1. Graditev lastnih zmogljivosti v okviru tega sporazuma naj bi izboljšala zmožnost in sposobnost pogodbenic v razvoju, zlasti držav z najmanjšimi zmogljivostmi, kakor so najmanj razvite države ali tiste, ki so posebej izpostavljene škodljivim učinkom spremembe podnebja, na primer male otoške države v razvoju, da bodo aktivno sodelovale v boju proti spremembi podnebja, kar med drugim vključuje izvajanje prilagoditvenih in blažitvenih ukrepov, ter olajšala razvoj, širjenje in uporabo tehnologije, dostop do finančnih sredstev za boj proti spremembi podnebja, ustreznih vidikov izobraževanja in usposabljanja ter ozaveščanja javnosti in preglednega in pravočasnega posredovanja točnih informacij.

2. Za graditev lastnih zmogljivosti bi morale skrbeti posamezne države; temeljiti bi morala na potrebah posameznih držav in se na te potrebe odzivati; zanjo bi morale biti odgovorne same pogodbenice, zlasti pogodbenice v razvoju,

in sicer na nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Graditev lastnih zmogljivosti bi morala potekati skladno s pridobljenimi spoznanji, tudi tistimi, ki so bila pridobljena pri graditvi lastnih zmogljivosti v okviru Konvencije, in bi morala biti učinkovit, ponavljajoč se proces, ki zajema vse sektorje gospodarstva ter upošteva načelo odprtosti za vse in načelo enakosti spolov.

3. Vse pogodbenice bi morale sodelovati pri graditvi lastnih zmogljivosti pogodbenic v razvoju za izvajanje tega sporazuma. Razvite pogodbenice bi morale povečati obseg podpore, namenjene graditvi lastnih zmogljivosti pogodbenic v razvoju.

4. Vse pogodbenice, ki sodelujejo pri graditvi lastnih zmogljivosti pogodbenic v razvoju za izvajanje tega sporazuma, bodisi na osnovi regionalnega, dvostranskega ali večstranskega sodelovanja, redno poročajo o svojih dejavnostih ali ukrepih za graditev lastnih zmogljivosti. Pogodbenice v razvoju bi morale redno poročati o napredku pri izvajanju načrtov za graditev lastnih zmogljivosti, politik ali ukrepov za izvajanje tega sporazuma.

5. Dejavnosti za graditev lastnih zmogljivosti se krepijo prek ustreznih institucionalnih dogovorov za podporo izvajanju tega sporazuma, vključno z ustreznimi institucionalnimi dogovori, vzpostavljenimi v okviru Konvencije, ki služijo potrebam tega sporazuma. Na prvem zasedanju Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, se razpravlja in sprejme sklep o institucionalnih dogovorih za graditev lastnih zmogljivosti.

12. člen

Pogodbenice bodo sodelovale pri sprejemanju ustreznih ukrepov za izboljšanje izobraževanja, usposabljanja, ozaveščanja javnosti, udeležbe javnosti in javne dostopnosti informacij v zvezi s spremembo podnebja, pri čemer se zavedajo pomena teh dejavnosti za boljše uresničevanje tega sporazuma.

13. člen

1. Da bi zgradili vzajemno zaupanje in spodbudili učinkovito izvajanje, se v okviru tega sporazuma vzpostavlja okvir za zagotavljanje preglednosti ukrepov in podpore z vgrajeno prožnostjo, ki upošteva različne zmogljivosti pogodbenic in gradi na skupnih izkušnjah.

2. Okvir za zagotavljanje preglednosti zagotavlja prožnost pri izvajanju določil tega člena tistim pogodbenicam v razvoju, ki jo potrebujejo zaradi svojih omejenih zmogljivosti. Prožnost se odraža v načinih, postopkih in smernicah iz 13. odstavka tega člena.

3. Okvir za zagotavljanje preglednosti gradi na določilih Konvencije, ki urejajo preglednost, in ta določila tudi dopolnjuje, ob upoštevanju posebnih okoliščin najmanj razvitih držav in malih otoških držav v razvoju; uveden bo na način, ki bo spodbujevalen, nevsiljiv in nekaznovalen, ob spoštovanju suverenosti držav in, če bo le mogoče, brez obremenjevanja pogodbenic.

4. Določila Konvencije, ki urejajo preglednost, vključno z nacionalnimi poročili, dveletnimi poročili in dveletnimi posodobljenimi poročili, mednarodnimi presojami in pregledi ter mednarodnim svetovanjem in analizami, bodo del izkušnje, namenjene oblikovanju načinov, postopkov in smernic iz 13. odstavka tega člena.

5. Namen okvira za zagotavljanje preglednosti delovanja je omogočiti jasno razumevanje ukrepov za boj proti spremembi podnebja v luči cilja Konvencije, kakor je opredeljen v njenem 2. členu, vključno z jasnostjo in sledenjem napredku pri doseganju nacionalno določenih prispevkov posameznih pogodbenic iz 4. člena

in prilagoditvenih ukrepov pogodbenic iz 7. člena, vključno z dobrimi praksami, prednostnimi nalogami, potrebami in vrzelmi, da bi bili ti podatki na voljo za pregled globalnega stanja iz 14. člena.

6. Namen okvira za zagotavljanje preglednosti podpore je omogočiti jasnost glede podpore, ki jo posamezne pogodbenice namenjajo in prejemajo v kontekstu ukrepov proti spremembi podnebja iz 4., 7., 9., 10. in 11. člena, ter v čim večji možni meri omogočiti popoln pregled skupne zagotovljene finančne pomoči, da bi bili ti podatki na voljo za pregled globalnega stanja iz 14. člena.

7. Vsaka pogodbenica bo redno posredovala naslednje podatke:

(a) nacionalno poročilo o popisu antropogenih emisij toplogrednih plinov po virih in njihovega odstranjevanja po ponorih, pripravljeno po zgledu metodologij dobrih praks, ki jih je sprejel Medvladni forum za spremembo podnebja in je bil potrjen na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma; ter

(b) podatke, potrebne za sledenje napredku, doseženem pri izvajanju in doseganju obveznosti, povezanih z njenim nacionalno določenim prispevkom, na podlagi 4. člena.

8. Vsaka pogodbenica bi morala tudi posredovati ustrezne podatke, povezane z učinki spremembe podnebja in prilagajanjem spremembi podnebja, na podlagi 7. člena.

9. Razvite pogodbenice bodo posredovale (morale pa bi jih posredovati tudi druge pogodbenice, ki nudijo podporo) podatke o finančni podpori ter podpori v obliki prenosa tehnologij in graditve lastnih zmogljivosti, ki jo nudijo pogodbenicam v razvoju, kot je določeno v 9., 10. in 11. členu.

10. Pogodbenice v razvoju bi morale posredovati podatke o finančni podpori ter podpori v obliki prenosa tehnologij in graditve lastnih zmogljivosti, ki jo potrebujejo in prejemajo, kot je določeno v 9., 10. in 11. členu.

11. Podatki, ki jih posreduje vsaka pogodbenica skladno s 7. in 9. odstavkom tega člena, bodo predmet tehničnega strokovnega pregleda, skladno s sklepom 1/CP.21. Za tiste pogodbenice v razvoju, ki ga potrebujejo v zvezi s svojimi zmogljivostmi, postopek pregleda vsebuje tudi pomoč pri ugotavljanju potreb po graditvi lastnih zmogljivosti. Poleg tega vsaka pogodbenica sodeluje tudi pri spodbujevalni, večstranski oceni napredka v zvezi s prizadevanji iz 9. člena in svojega tozadevnega izpolnjevanja obveznosti, ki se nanašajo na njen nacionalno določeni prispevek.

12. Tehnični strokovni pregled iz tega odstavka vključuje oceno morebitne podpore, ki jo nudi pogodbenica, in oceno njenega izpolnjevanja obveznosti, ki se nanašajo na njen nacionalno določeni prispevek. V pregledu bodo ugotovljena tudi področja, ki jih lahko pogodbenica še izboljša, vključeval pa bo tudi pregled konsistentnosti posredovanih podatkov z načini, postopki in smernicami iz 13. odstavka tega člena, ob upoštevanju prožnosti, ki jo ima pogodbenica zagotovljeno z 2. odstavkom tega člena. Pri pregledu bo posebna pozornost posvečena zmožnostim posameznih pogodbenic v razvoju in razmeram, ki v njih vladajo.

13. Na prvem zasedanju Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, bodo (na podlagi izkušenj, pridobljenih pri zagotavljanju preglednosti v okviru Konvencije, in ob upoštevanju določil tega člena) sprejeti ustrezni skupni načini, postopki in smernice za zagotavljanje preglednosti pri delovanju in podpori.

14. Državam v razvoju bo zagotovljena podpora za izvajanje določil tega člena.

15. Pogodbenicam v razvoju bo zagotovljena tudi stalna podpora za krepitev njihovih s preglednostjo povezanih zmogljivosti.

14. člen

1. Konferenca pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, bo občasno opravila pregled izvajanja tega sporazuma, da oceni skupni napredek pri doseganju njegovega namena in uresničevanju njegovih dolgoročnih ciljev (v nadaljnjem besedilu: pregled stanja na globalni ravni). To bo storila na celovit in spodbujevalen način, pri čemer bo obravnavala blaženje, prilagajanje ter način izvajanja in podpore, ob upoštevanju načela pravičnosti in najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanj.

2. Konferenca pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, bo opravila svoj prvi pregled globalnega stanja leta 2023, zatem pa vsakih pet let, razen če ne bo na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, odločeno drugače.

3. Rezultati pregleda globalnega stanja bodo pogodbenicam v pomoč pri dopolnjevanju in povečevanju obsega njihovih ukrepov in podpore, o čemer bo odločeno na nacionalni ravni, skladno z ustreznimi določili tega sporazuma ter pri izboljševanju mednarodnega sodelovanja v boju proti spremembi podnebja.

15. člen

1. Vzpostavi se mehanizem za lažje izvajanje in spodbujanje zagotavljanja skladnosti z določili tega sporazuma.

2. Vlogo mehanizma iz 1. odstavka tega člena bo opravljal odbor, ki bo po svoji naravi in funkciji strokoven in spodbujevalen ter bo deloval pregledno, nezlonamerno in nekaznovalno. Odbor bo posebno pozornost posvečal zmogljivostim posameznih pogodbenic in razmeram, ki v njih vladajo.

3. Odbor bo deloval skladno z načini in postopki, sprejetimi na prvem zasedanju Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, in letno poročal Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

16. člen

1. Pogodbenice tega sporazuma se bodo sestajale v okviru Konference pogodbenic, najvišjega telesa Konvencije.

2. Pogodbenice Konvencije, ki niso pogodbenice tega sporazuma, se lahko kot opazovalke udeležijo vsakega zasedanja Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma. Kadar ima Konferenca pogodbenic vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, odločitve v zvezi s tem sporazumom sprejemajo le pogodbenice tega sporazuma.

3. Kadar ima Konferenca pogodbenic vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, lahko katerega koli člana Urada Konference pogodbenic, ki je predstavnik pogodbenice Konvencije, ki pa takrat ni pogodbenica tega sporazuma, nadomesti dodatni član, izvoljen izmed pogodbenic tega sporazuma.

4. Konferenca pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, redno spremlja izvajanje tega sporazuma in v okviru svojih pristojnosti sprejema odločitve, potrebne za spodbujanje njegovega uspešnega izvajanja. Opravlja funkcije, ki so ji dodeljene v okviru tega sporazuma, in:

(a) ustanavlja pomožna telesa, za katere presodi, da so nujno potrebni za izvajanje tega sporazuma; ter

(b) opravlja druge funkcije, ki utegnejo biti potrebne za izvajanje tega sporazuma.

5. Postopkovna pravila Konference pogodbenic in finančni postopki, ki se izvajajo v okviru Konvencije, se smiselno uporabljajo tudi za ta sporazum, razen če ni s soglasjem na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, odločeno drugače.

6. Prvo zasedanje Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, bo sklical sekretariat hkrati s prvim zasedanjem Konference pogodbenic, ki je načrtovano po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma. Naslednja redna zasedanja Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, bodo potekala hkrati z rednimi zasedanji Konference pogodbenic, razen če ne bo na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, odločeno drugače.

7. Izredna zasedanja Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, bodo organizirana takrat, ko se bo to zdelo potrebno Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, ali na pisno zahtevo katere koli pogodbenice, pod pogojem, da v šestih mesecih od dne, ko sekretariat o zahtevi za sklic obvesti pogodbenice, to podpre najmanj tretjina pogodbenic.

8. Združeni narodi in njihove specializirane agencije ter Mednarodna agencija za atomsko energijo in katera koli njihova država članica ali opazovalka, ki ni pogodbenica te Konvencije, so lahko kot opazovalci zastopani na zasedanjih Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma. Vsi nacionalni ali mednarodni, vladni ali nevladni organi ali agencije, ki se strokovno ukvarjajo z zadevami, obravnavanimi v tem sporazumu, in ki so obvestili sekretariat o svoji želji, da so kot opazovalci zastopani na zasedanju Konference pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, se lahko udeležijo zasedanja, razen če najmanj tretjina pogodbenic temu nasprotuje. Odobritev udeležbe in udeležba opazovalcev potekata skladno s postopkovnimi pravili iz 5. odstavka tega člena.

17. člen

1. Sekretariat, ustanovljen skladno z določili 8. člena Konvencije, opravlja tudi vlogo sekretariata tega sporazuma.

2. Določila 2. odstavka 8. člena Konvencije o nalogah sekretariata in 3. odstavka 8. člena Konvencije o vsem potrebnem za delovanje sekretariata se smiselno uporabljajo tudi za ta sporazum. Sekretariat bo poleg tega opravljal tudi funkcije, ki mu bodo dodeljene skladno s tem sporazumom in na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma.

18. člen

1. Pomožno telo za znanstveno in tehnološko svetovanje ter pomožno telo za izvajanje, ustanovljena z 9. in 10. členom Konvencije, bosta opravljala tudi vlogo pomožnih teles za znanstveno in tehnološko svetovanje in izvajanje tega sporazuma. Določila Konvencije, ki se nanašajo na delovanje teh dveh teles, se smiselno uporabljajo tudi za ta sporazum. Zasedanja pomožnega telesa za znanstveno in tehnološko svetovanje in pomožnega telesa za izvajanje tega sporazuma bodo organizirana hkrati z zasedanji pomožnega telesa za znanstveno in tehnološko svetovanje in pomožnega telesa za izvajanje Konvencije.

2. Pogodbenice Konvencije, ki niso pogodbenice tega sporazuma, se lahko kot opazovalke udeležujejo vseh zasedanj pomožnih teles. Kadar pomožni

telesi Konference opravljata vlogo pomožnih teles tega sporazuma, odločitve v zvezi s tem sporazumom sprejemajo le pogodbenice tega sporazuma.

3. Kadar pomožni telesi, ustanovljeni z 9. in 10. členom Konvencije, opravljata svoje funkcije v zvezi z zadevami, povezanimi s tem sporazumom, je lahko vsak član uradov teh pomožnih teles, ki zastopa pogodbenico Konvencije, ki pa takrat ni pogodbenica tega sporazuma, nadomeščen z dodatnim članom, ki je izvoljen izmed pogodbenic tega sporazuma.

19. člen

1. Pomožna telesa ali drugi institucionalni dogovori, ki so vzpostavljeni ali sklenjeni na podlagi ali v okviru Konvencije, razen tistih, ki so navedeni v tem sporazumu, služijo tudi potrebam tega sporazuma, če je tako odločeno na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma. Na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, se opredelijo naloge, ki jih opravljajo ta pomožna telesa in ki se opravljajo v okviru takšnih dogovorov.

2. Na Konferenci pogodbenic, ki ima vlogo zasedanja pogodbenic tega sporazuma, se lahko za ta pomožna telesa ali institucionalne dogovore sprejmejo nadaljnje usmeritve.

20. člen

1. Ta sporazum lahko podpišejo, ratificirajo, sprejmejo ali odobrijo države ali regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje, ki so pogodbenice Konvencije. V podpis bo na voljo na sedežu Združenih narodov v New Yorku od 22. aprila 2016 do 21. aprila 2017. Pozneje bo ta sporazum na voljo za pristop od prvega dne po poteku obdobja, v katerem bo na voljo v podpis. Listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu se deponirajo pri depozitarju.

2. Če postane pogodbenica tega sporazuma regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje, ne da bi bila pogodbenica katera od njenih članic, veljajo zanjo vse obveznosti iz Sporazuma. V primeru teh organizacij, katerih ena ali več držav članic so pogodbenice tega sporazuma, se organizacija in njene države članice odločijo o svojih odgovornostih za izpolnjevanje obveznosti iz tega sporazuma. V takšnih primerih organizacija in njene države članice ne morejo hkrati uresničevati pravic iz tega sporazuma.

3. V svojih listinah o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje izjavijo, kakšen je obseg njihovih pristojnosti v zadevah, ki jih ureja ta sporazum. Te organizacije so tudi dolžne obvestiti depozitarja, ki nato obvesti pogodbenice o vsaki pomembnejši spremembi obsega njihovih pristojnosti.

21. člen

1. Ta sporazum začne veljati trideseti dan po datumu, na katerega vsaj 55 pogodbenic Konvencije, ki v ozračje skupaj prispevajo najmanj (ocenjenih) 55 odstotkov vseh svetovnih emisij toplogrednih plinov, deponira svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu k Sporazumu.

2. Izključno za potrebe 1. odstavka tega člena „vse svetovne emisije toplogrednih plinov“ pomenijo najnovejšo sporočeno količino pogodbenic Konvencije na dan sprejetja ali pred sprejetjem tega sporazuma.

3. Za vsako regionalno organizacijo za gospodarsko povezovanje, ki ratificira, sprejme ali odobri ta sporazum ali k njemu pristopi po izpolnitvi pogojev za pričetek njegove veljave, opredeljenih v 1. odstavku tega člena, stopi ta sporazum v veljavo trideseti dan od datuma, ko je ta država ali regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje deponirala svojo listino o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu.

4. Za namene 1. odstavka tega člena se nobena listina, ki jo deponira regionalna organizacija za gospodarsko povezovanje, ne šteje kot dodana listinam, ki so jih deponirale njene države članice.

22. člen

Določila 15. člena Konvencije o sprejemanju amandmajev h Konvenciji se smiselno uporabljajo tudi za ta sporazum.

23. člen

1. Določila 16. člena Konvencije o sprejemanju in dopolnjevanju aneksov h Konvenciji se smiselno uporabljajo tudi za ta sporazum.

2. Priloge k temu sporazumu so njegov sestavni del in – razen če ni izrecno določeno drugače – sklicevanje na ta sporazum hkrati pomeni tudi sklicevanje na vse njegove priloge. Tovrstne priloge so omejene na sezname, obrazce in vsa druga opisna gradiva znanstvene, tehnične, postopkovne ali upravne narave.

24. člen

Določila 14. člena Konvencije o sprejemanju in dopolnjevanju aneksov h Konvenciji se smiselno uporabljajo tudi za ta sporazum.

25. člen

1. Vsaka pogodbenica ima en glas, razen v primerih iz 2. odstavka tega člena.

2. Regionalne organizacije za gospodarsko povezovanje lahko v zadevah, za katere so pristojne, uveljavljajo pravico do glasovanja s številom glasov, ki je enako številu njihovih držav članic, ki so pogodbenice tega sporazuma. Takšna organizacija ne more uveljavljati svoje pravice do glasovanja, če katera koli od njenih držav članic uveljavlja svojo pravico, in obratno.

26. člen

Depozitar tega sporazuma je generalni sekretar Združenih narodov.

27. člen

Pridržki k temu sporazumu niso mogoči.

28. člen

1. Kadar koli po preteku treh let od dne, ko je za pogodbenico Sporazum začel veljati, ga lahko ta pogodbenica odpove s pisnim obvestilom depozitarju.

2. Vsaka taka odpoved začne veljati po poteku enega leta od dne, ko je depozitar prejel pisno obvestilo o odpovedi, ali na poznejši datum, ki je lahko naveden v obvestilu o odpovedi.

3. Za vsako pogodbenico, ki odpove Konvencijo, se šteje, da je odpovedala tudi ta sporazum.

29. člen

Izvirnik tega sporazuma, katerega besedilo v arabščini, kitajščini, angleščini, francoščini, ruščini in španščini je enako verodostojno, je deponiran pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

SESTAVLJENO v Parizu, dvanajstega decembra dva tisoč petnajst.

V POTRDITEV TEGA so podpisani, ki so za to ustrezno pooblaščeni, podpisali ta sporazum.